

Anul IX. CLUJ. 30 Iunie 1933. Nr. 11-12
REVISTA PEDAGOGICA-
CULTURALA-SOCIALA

BCU REDACTOR: MARIAN SASU Cluj

CUPRINSUL:

- P. DA GOGU:** Problema portului național din județul Cluj
CRONICAR: Cercuri culturale — Serbări școlare
Partea oficială.
Știri din județ
Poșta Redacției
Poșta administrației.

*Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar din jud. Cluj
Apare de două ori pe lună*

ABONAMENTUL: 150 Lei pe un an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și particulari 180 Lei —
Redacția și Administrația: Revizoratul școlar județan CLUJ

Problema portului național în jud. Cluj

O românească acțiune culturală dirijată în părțile de miază-noapte ale Transilvaniei presupune și o îndrăzneță campanie pentru naționalizarea portului înstrăinat al acestor plaiuri, atât de puțin estetic și atât de puțin adoptat condițiilor climatice ale regiunii.

Experiența ne poate dovedi în mare măsură că în genere portul omului, felul lui de-a se îmbrăca, — exteriorul deci — e oglinda fidelă a interiorului lui. Ori aplicând această aserțiunea la grupul social sau etnic, se poate spune că portul național este reflexul sufletului poporului ce l-a creat și ca atare face parte integrantă din ființa lui națională.

Luptând deci pentru o reintegrare în cultura neosoșă românească a Românilor înstrăinați, portul național, limba și dansurile naționale trebuie să formeze preocuparea noastră de căpetenie.

E o credință fundamental greșită aceea, că propaganda în aceste direcțiuni ar rămâne infructuoasă. Bazați pe unele considerațiuni sociologice false, unii sociologi improvizați, susțin sus și tare că încercările unor tineri cărturari de-a introduce portul național, sau de a-l naționaliza pe alocuri sunt ineficace și ridicole, căci sătenii au privit întotdeauna cu indiferență, dacă nu cu ironie, asemenea încercări.

„Portul fiecărui ținut — scrie un astfel de sociolog — a fost dictat în primul rând de clima lui și a evoluat apoi cu evoluția întregel vieții sociale a ținutului respectiv“. Și mai departe:

„El (portul) este deci cel mai potrivit pentru acea regiune, atât din punct de vedere al utilului cât și social sau estetic“.

Nu-l vorbă, speculațiile filosofice au fost întotdeauna ademenitoare. Dar nu întotdeauna și adevăr grăitoare. Vorba cea: *„Se non è verro, è ben trovato!“*

Ca să vedem în ce măsură *portul fiecărui ținut a fost dictat în primul rând de clima lui* să ne oprim puțin la cazul țărânului dela Dunăre, care în dricul verii încă n'a lepădat căciula, — apoi la acela al fratelui clujean, căruia îi merge destul de bine cu pălăria de paie chiar în gerul Bobotezei. Asta ar fi din punct de vedere al utilului.

Cât din punct de vedere al socialului, dar mai ales al esteticului, nu știu ce să mai cred.

Iată, va zice sociologul respectiv : portul din ținutul Sălște, care precum știți storce admirația tuturor, e cel mai potrivit pentru acea regiune.

Dar portul din Gluj sau din Sălaj, vom întreba noi? Ce așa enormă depărtare sau deosebire de climat a intervenit aci spre a se ajunge la neesteticul și nesimpaticul port, în stare a stârni numai râsul vecinului bistrițan sau mureșan.

Apoi că țaranul ar privi cu indiferență sau ironie încercările noastre de-a schimba portul locului, nu rămâne nici o îndoială. Dar oare, care inovație fie ea cât de utilă și îndreptățită nu e primită la început cu neîncredere și ironie din partea țaranului nostru? Există vreuna?

Cu toate acestea, lucru constatat este că portul evoluiază mereu. Nu așa repede ca moda, care e lansată de *tailleurii* parizieni, dar se schimbă totuși. Nu e nici o sută de ani de când țaranul basarabean, nu încheea cămașa la o parte ca azi, și nu sunt nici optzeci de ani când în părțile Teiușului se purta cămașa românească cu mâneci largi și barburi, — înlocuită azi prin cea ungurească cu creț și manșete.

Sunt două exemple luate la întâmplare, cari s'ar putea înmulți la o mie și una.

Cine pricinuește aceste lente evoluări? Cine le dirijează? Probabil că numai influența nefastă a mediului social și întâmplarea în locul căroră ar fi bine să se substituie școala.

Elocventé cazuri de convertire la portul național prin propaganda făcută prin școală ne-au servit destule învățătorii apusei stăpâniri ungurești. Șoviniști ca întotdeauna, dascălii statului maghiar, risipiți în marea valahă, nu puteau folosi alte argumente contra portului împrumutat de ai lor dela țaranul român, decât exaltarea sentimentului național până la acea periculoasă xenofobie ungurească antebelică. Deoarece comparativ portul cu care urma să fie înlocuit cel românesc, era mult inferior, atât din punct de vedere al utilului cât și al esteticului.

Dăm aci cazul Ungurilor din Săcelele Brașovului, cari înainte cu vreo 50 ani aveau frumosul port al Românilor din acea regiune. Ei bine, în urma propagandei făcute de învățătorii statului maghiar așezați acolo, toți conaționali acestora au adoptat mohoritul port secuiesc, pe care-l poartă până azi.

Nu este deci nicidecum o aberație, o energetică lupă desfășurată în acest sens. Rămâne numai de văzut cum ar trebui condusă spre a culege roadele așteptate.

Se știe că toată activitatea noastră culturală — extrașcolară — nu este o acțiune generalizată, exercitată zi de zi și pas cu pas, după un plan oarecare. Ea se reduce doar la câteva opintiri, cari din când în când mai trezesc satele din somnul adânc, pentru ca apoi să cadă în acea letargie obișnuită. Cu alte cuvinte activitatea noastră culturală este sporadică și izolată; ea nu se bucură de continuitatea necesară marilor înfăptuiri.

Am citit cu emoție în paginile acestei reviste darea de seamă a colegului din Aghireș asupra realizărilor sale în materie de educație a tineretului. Fără a micșora câtuși de puțin valoarea deosebită a acestor realizări — căci a introduce dansul național acolo unde nu se jucau decât ceardașuri, nu e puțin lucru — vom afirma că asemenea impresionante cazuri de apotostat vor mai fi existând ele destule în lungul și 'n latul țării. Sunt totuși, numai cazuri izolate, admirabile pentru era de indiferență și inerție prin care trecem, cari dacă nu vor fi generalizate, va întârzia încă mult acea mult visată înflorire și unitate culturală a tuturor Românilor.

Revenind acum la chestiunea noastră, vom observa că o campanie pentru lepădarea straielor streine a Românașilor noștri, cu cât va fi mai generalizată, cu atât va avea mai mulți sorți de izbândă.

Oricum am face însă, va trebui să lucrăm cu prudență. Vorbărie multă nu prea e necesară. Întâl exemple. Dacă învățătorii noștri și alți cărturari ar ieși măcar din când în când — cel puțin la unele festivități — investimântați românește, ce ar pierde? Nu că doar s'ar găsi cineva să-ți îmite portul, chiar dacă ai umbla veșnic à la Mihalache, ci pentru simplul motiv că vei pune țaranului sub ochi icoana vestmântului național în toată amploarea lui. (Căci presupunem că, ori ai un costum cum se cade, ori mai bine să nu-l ai).

O acțiune serioasă trebuie însă întreprinsă din școală și continuată apoi odată cu ridicarea tineretului adult. Aci e locul să spunem două cuvinte despre rolul însemnat al învățătoarelor satelor noastre. Ele trebuie să-și justifice oarecum rolul în învățământ și astfel decât prin acea egalitate a sexelor, care le dă

dreptul să ocupe o slujbă și nimic mai mult. Ori acest rol, ori cât ar fi specificul feminin de necesar educației micuților, nu se poate complet defini decât prin educația casnică dată tinerei române. Chiar azi în secolul mașinismului această educație e mai necesară ca niciodată, fiind un reconfortant moral prea însemnat. Dacă tinerele fete vor deprinde încă de pe băncile școlii confecționarea unui costum național, dacă învățătorii se vor nizuși ca fiecare școlar să aibă costumul său național — ceea ce nu e imposibil — desigur că acești militei deveniți mâine oameni mari, vor continua a se îmbrăca românește.

La cercuri culturale s'ar putea face cu succes în cadrul unei conferințe despre portul național demonstrații, așezând un copil îmbrăcat românește alături de unul în portul local, făcând apoi comparațiile de lipsă.

Ceea ce va trebui să observăm spre a nu reduce nimic din frumusețea costumului românesc e să ne ferim de exagerări. Vreau să zic: nici cămașa oltenească până la glesna, nici a clujanului până la nivelul ombilicului, nici pălăruța sibianului fără bordură; nici una din aceste exagerări, ci un costum combinat care să fie costumul ideal.

Cum apoi se modernizează și ei vom înțelege că trebuie să facem unele concesiuni de adaptări. Azi nu mai putem întoarce Româna la portul necondiționat al opincei, care a fost întocmită — în părțile de sud ale Ardealului — cu pantoful. Sunt însă unii moralști încorigibili ai vieții satelor noastre, cari văd în aceste adaptări numai un pretext de lux. Într'adevăr oarecând lux se face azi la sate — cine nar putea contesta? — dar cei ce îl detestă să privească mai întâi luxul ruinător dela orașe, care nu e deloc mai mult justificat. Nu, așa nu vom ajunge la nici o ispravă dacă privim chestiunea sub acest unghiu îngust, făcând ba pe lupii moralști, ba pe mizantropii, cari n'au nici un fel de înțelegere pentru realitățile sociale.

Noi am adus în discuție o problemă locală fără pretenția de-ai fi dat de socoteală, în speranța că colegii noștri se vor convinge de importanța ei și vor porni la drum cu avântul de care sunt animați.

P. da Gogu

Cercuri culturale — Serbări școlare.

Cerc. cult. No. XXX. Zoreni 7. V. a. c. Prez. 8, abs. 2 inv. Serv. divin. D. Puțiu a predat lecț. pr. din ist. cl. III, subiect: „Tudor Vladimirescu, iar d. Gh. Bembea a conf. despre școala acilivă. In șed. publ. au vorbit dnii T. Habor despre conversiune, M. Belivacă despre iubirea de patrie, iar N. D. Marin despre foloasele școlii. Program frumos exec. de elevii școlii sub conduc. inv. A. Puțiu.

*

Cerc. cult. No. XXXIII. Finișel 7. V. a. c. Prez. 12, abs. 1 inv. Serv. divin. Dna L. Lăpuște predă bine lecț. pract. din aritm. la cl. IV. subiect: „Lungimea cercului“, iar d. C Mesko a conf. despre cunoașterea individualității și dș. E. Balint a vorbit despre V. Alexandri. In șed. publ. a vorbit d. D. Vasu despre însemnătatea zilei de 10 Maiu, iar d. D. Abrudan a conf. despre credință, carte și hărnicie. S'a desfășurat un program artistic frumos exec. de elevii școlii sub conduc. dnei L. Lăpuște.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cerc. cult. No. XXIV, Tușin 7. V. a. c. Prez. afară de 2, toți inv. cerc. D. O. Rațiu a predat lecț. pract. din științele natur. cl. IV, subiect: „Fasolea“, iar dna Bunea a conf. despre localismul educativ. In șed. publ. a vorbit d. N. Răducanu despre sărbătorile naționale. Elevii, școlii sub conduc. dlui inv. Rațiu au executat un program frumos. A cântat și corul adulților din comuna Dâmbu sub conduc. d-lui inv. Răducanu.

*

Cerc. cult. No. XXIV, Tăușeni 7. V. a. c. Prez. toți inv. cerc, D. I. Resteșeanu a predat lecț. din geogr. cl. III, subiect: „Dobrogea“, iar d. V. Frățilă a făcut recenzia cărții, „Religia pentru copii“ de I. Nisipeanu. In șed. publ. a vorbit d. I. Călian despre școală, iar d. I. Resteșeanu a vorbit despre foloasele cetitului, A urmat un program artistic executat de elevii școlii. Acest cerc a ținut șed. și în ziua de 28. V. a. c., în comuna Coasta. A ținut lecț. d. V. Bucur și a făcut o recenzie d. I. Resteșan. In șed. publ. a conf. d. Călian, sub conduc. căruia s'a desfășurat și frumosul program art. cu elevii. D. preot Zăgreanu a mulțumit pe urma inv.

*

Cerc. cult. No. XXXI, a ținut ultima șed. în ziua de 10 Maiu a. c., în pădurea „Niergeș”, la care au participat toți înv. cerc. dimpreună cu elevii lor precum și mult popor. S'a desfășurat un program artistic bogat și frumos, executat aparte de elevii fiecărei școli. D. Gh. Popa a vorbit despre însemnătatea zilei de 10 Maiu. Publicul a rămas adânc mișcat de aceasta frumoasă serbare.

*

Cerc. cult. No. IX, Ghlurcuța de jos 14. V. a. c. Prez 4, abs. 2 înv. Serv. divin, D. Fl. Marinescu predă lecț. pract. ist. cl. III. subiect: „Tudor Vladimirescu”, iar d. N. Nastase vorbește despre regionalismul educativ. În ședința publ. a vorbit d. C. Brișan despre educația religioasă a nouzi generațiuni. Elevii școlii, sub conducerea dlui înv. Marinescu au executat un program frumos, printre a cărui puncte se afla și piesa, „Meșterul papuc”.

*

Cerc. cult. No. XXXVII, Gălășeni 14. V. a. c. Prez. 7, abs. 2 înv. Serv. divin, D. A. Tulbure predă foarte bine lecț. pract. din gram. cl. III, subiect: „Verbul”, iar d. L. Danciu, preș. cerc. a făcut o bună recenzie asupra lucrării „Regionalismul educativ”. În șed. publ. dl T. Goia a vorbit despre obligativitatea și frecuența școlară, iar d. S. Țăranu a sfătuit pe sătenii să cultive pomii roditori. Asemenea vorbește și d. D. Griscenco, îndemnând pe sătenii să sărbătorească ziua de 10 Maiu. De închiere d. preot I. Baciul mulțumește înv. Elevii școlii au executat un program frumos, sub conduc. dlui înv. Tulbure.

*

Cerc. cult. No. XXX, Budești 21. V. a. c. Prez. 7, abs. 2 înv. Serv. divin. Se predau lecțiile „Păcăleala Marioarei” la cl. I, de d. D. Moga și „Oltenia” cl. III. de d. N. D. Marin. Ambele lecții au fost declarate foarte bune. D. înv. Moga a conf. despre rolul istoriei în școala primară, în șed. publ. dș. M. Chirali a vorbit despre portul național, dl M. Belivacă despre foloasele școlii, iar dl T. Habor despre conversiune. D. preot V. Micu a mulțumit înv. Publicul a fost delectat printr'un frumos și bogat program aranjat cu elevii de către dnii înv. Marin și Moga.

*

Cerc. cult. No. XXII, Gădăln, 21 Maiu, a. c. Prez. 13 abs. 5 inv. Serv. divin. Dna Tămaș a predat bine lecț. pract. din Științele Naturale cl. III. subiect: „Părțile plantei — rădăcina“. Dș. I. Fillp a conf. foarte bine asupra subiectului „Metodica scris-cetitului“. In șed. publ. a vorbit d. S. Tătaru despre însemnătatea școlii, d. Tămaș vorbește despre rolul școlii în dezvoltarea economică, iar d. M. Baci u vorbit despre sădirea pomilor. S'a executat un program frumos de către elevii școlii. De închiere a vorbit d. preot V. Hopârteanu, care a mulțumit inv. pentru munca depusă.

*

Cerc. cult. No. XXXV, Păniceni 28. V. a. c. Prez. 9, abs. 1 inv. D. T. Marian predă lecț. din geogr. cl. IV, subiect: „Bogățiile Africii“, iar d. P. Popoviciu a conf. despre studiul individualității. Lecția și conf. se declară bune. Șed. publ. e deschisă de către d. T. Ștefănescu, preș. cerc. care arată însemnătatea acestor adunări inv. D. I. Nichita vorbește despre cauzele crizei de azi. Elevii școlii, sub conduc. dnei A. Pașca, au exec. un program art. bogat și frumos. Intre altele s'au jucat piesele „Ghiveciu țigănesc“ și „Păcală la matală“. Dna inv. Pașca a fost feli citată pentru succesul prod. școlare. D. Ștefănescu a mai vorbit sătenilor și despre revizionism. De închiere, dl preot V. Pașca a mulțumit inv. pentru munca depusă.

*

Cerc. cult. No. VIII, Răchițele 28. V. a. c. Ține lecț. pract. dna R. Mereu, iar conf. ped. d. L. Roșca. In șed. publ. a vorbit d. M. Lungu despre rostul școlii și al bis. în educ. popor., iar dl. Bogdăneanu a vorbit despre albinărit. A urmat apoi un anumit program artistic exec. de elevii școlii sub conduc. inv. lor

*

Cerc. cult. No. XVII, Sumurduc 28 V. a. c. Prez. afară de 4, toți inv. cerc. Serv. div. D. Tr. Canta a ținut o bună lecție din st. natur la cl. III. S'a făcut după aceasta recenzia asupra cărții „Religia pentru copii“ de I. Nisipeanu. In șed. publ. d. N. Grancea a arătat cum trebuie să se îngrijească copilul mic, iar d. Tr. Canta a vorbit despre suferințele Românilor. Elevii școlii, sub conduc. dlui Tr. Canta, au executat un program artistic bogat și interesant.

Cronicar.

PARTEA OFICIALĂ

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientos de către cei vizați.

REVIZORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI CLUJ

Către toate școlile primare de stat din județ.

Nr. 1503—1933.

Dnii Maior Nicolae G'ogojeanu și Locotener t T. Adjelman. au lucrat în peniță portretele M. S. Regelui Carol al II-lea și Măriei Sale Marelui Mihai, format numai din litere fără nici o linie sau tenă, umbrele fiind redată prin grosimea și depărtarea literilor.

Textul cuprinde un rezumat al lucrării „Dinastia Română și Regele Carol al II-lea” conținând circa 32000 litere.

Ministerul Instrucțiunii, cu ord. Nr. 69093—1932, apreciind această lucrare de artă și având în vedere conținutul ei, care țintește să desvolte sentimentul de dragoste pentru dinastie, o recomandă călduros școalelor și Comitetelor școlare, pentru a fi distribuită ca premii elevilor.

Prețul unui portret este 40 lei pe carton subțire, 60 lei pe carton gros și 20 lei format mic pe carton gros.

Nr. 1538—1933.

Dna Maria Rădulescu, publicistă, a tipărit în editura „Adevărul” din București, cartea intitulată „Hoțul de stele” în care se cuprind 19 povești scrise pentru copii, în felul basmelor noastre de popor. Ele au un stil ușor și o limbă plină de imagini copilărești.

Ministerul Instrucțiunii cu ord. Nr. 79952—1933 recomandă această carte tuturor școalelor primare, spre a o avea în vedere la cumpărarea cărților de premii și pentru bibliotecile școlare, însă fără nici o obligație.

Nr. 1540—1933.

Dna Eliza V. Cornea, institutoare la școala primară Nr. 13 de fete din București, a tipărit pentru elevi și adulți mai multe cărți cu caracter moral și educativ.

Ministerul Instrucțiunii, cu ord. Nr. 76568—1933, recomandă aceste cărți școlare și vă roagă să comunicați aceasta școalelor din județul Dvoastră.

Cărțile editate sunt următoarele :

1. Nașterea lui Isus (piesă în 3 acte).
2. Din viața lui Isus (piesă în 4 acte și 5 tablouri).
3. Revista programului școlar.
4. Intregirea neamului.
5. Viitorul țării îl țese femeea.
6. O șezătoare la țară.

Cei ce doresc să-și procure cărțile, se pot adresa Librăriei Pavel Suru, Calea Victoriei București și la autoarea Str. Baterilor 35 București.

Nr. 1542—1933.

Avem onoara a vă face cunoscut că Ministerul Instrucțiunii, în urma avizului Nr. 2403 din 2 Iunie 1933, al Consiliului de Inspectori Generali, a dispus cu ordinul Nr. 77108—1933 următoarele :

1. Nu se mai fac transferări de posturi cu titulari cu tot ;
2. Transferările titularilor dela o școală la alta, nu se pot face în acest an, din următoarele motive :
 - a) Posturile cari au fost libere la 1 Ianuarie 1933, nu s'au publicat vacante deoarece nu sunt trecute în buget ;
 - b) Posturile devenite libere în cursul anului (dela 1 Ianuarie 1933, la 1 Septembrie 1933) nu se pot ocupa în mod legal decât în anul viitor după ce vor fi publicate.
3. Spre a se satisface interesele familiare ale membrilor corpului didactic primar, Ministerul a luat hotărârea de a se face întâiu detașerile și apoi numirile de suplinitori.
4. Numirile de suplinitori se vor face în posturile vacante prevăzute în buget după normele cari se vor publica ulterior.

Nr. 1543—1933.

Onoratul Minister al Instrucțiunii cu ord. Nr. 76568—1933 recomandă pentru premiile școlare cartea „Legende și basme” pentru copii, de Lia Drăcopol.

Doritorii a o cumpăra se vor adresa Editurii „Naționale” S. Ciornei București.

No. 1660—1933.

Către toate școlile primare de stat și confesionale din județ,

Pentru a putea satisface ordinului No. 85657—1933 al On. Minister al Instrucțiunii, Vă invităm a ne trimite în termen de 10 zile următoarele date absolut exacte, și anume :

1. Numărul total al elevilor după sexe, înscriși în catalog în anul școlar 1932—1933.

2. Numărul elevilor de sub p. 1. repartizați după sexe pe clase. Totalul elevilor de sub 1 și 2 trebuie se consune.
3. Elevii înscriși în toate clasele (băieți și fete) repartizați după naționalitate.
4. Elevii înscriși în toate clasele (băieți și fete) repartizați după religie.
5. Numărul elevilor pe clase și sex clasificați în trimestrul întâi.
6. Idem în trimestrul al doilea.
7. Idem în trimestrul al treilea.
8. Numărul elevilor cari au trecut la alte școli după trimestre.
9. Numărul elevilor morți pe trimestre.
10. Dacă frecvența e slabă, să se arate cari sunt cauzele.
11. Numărul elevilor pe clase și sex promovați la finea anului.
12. Idem nepromovați la finea anului.
13. Numărul elevilor din secțiile maghiare repartizați pe clase și sex.

No. 1661—1933.

Potrivit Art. 107 din Regulamentul pentru aplicarea legii învățământului primar al Statului; anul școlar se încheie la 10 Iulie. Până la aceasta dată directorii școlari sunt datori ca să aducă în rând toate registrele școlare și pe lângă aceasta să întocmească și înaltimeze recensământul și situația dela finele anului școlar. Tot acești directori, în calitate de secretari ai comitetelor școlare, mai trebuie să rezolve până la aceasta dată toate actele scadente ale comitetului școlar respectiv. Dar și în vacanța cea mare dâșii au ce lucra acolo la școală; așa trebuie să pună în rând biblioteca și arhiva școlară, să ia măsuri din vreme dimpreună cu comitetul școlar ca să se curățească și repareze eventual localul școlii, să provadă școala cu lemne pe iarnă, să repareze mobilierul și materialul didactic etc. etc. Prezența dlor directori la școală e necesară deci și în cursul vacanței de vară. *In urmare dâșii nu pot părăsi școala nici în acest timp, fără a fi obținut concediu în regulă dela autoritățile școlare în drept.* Concediu însă nu mai așa vor putea obține dacă își vor lăsa suplinitori, capabili ca să le primească corespondența și să răspundă eventual la toate ordinile ce li se cer. Directorii vor lăsa necondiționat suplinitorilor lor cheile dela sălile de clasă precum și registrele școlare pentruca aceste se poată fi văzute de către organele de control, cari eventual ar dori să cerceteze școala lor și în cursul verei.

No. 1685—1933.

Avem onoare a Vă face cunoscut că, dela Minister nu mai putem primi în acest an imprimate pentru *recensământ și situația generală de fine de an*. Urmează deci ca aceste imprimate să se procure de fiecare școală din comert. *Librăria și Pepetăria „Remus Cioflec”, Cluj Str. Universității No. 3 Telefon 875* și-a luat angajamentul să tipărească și furnizeze aceste imprimate pe lângă următoarele prețuri: 1) *Carnetul pentru recensământ, coala externă sau internă 10 Lei.* 2) *Tablou rezumativ, coala 4 Lei,* 3) *Situația generală, fila 6 Lei.* Cei cari au nevoie de aceste imprimate să trimită prin mandat postal suma pentru atâtea imprimate de cât au trebuință. Banii să se trimită direct sus ami itelei firme, singura la care se găsesc de vânzare aceste imprimate.

No. 1686—1933

Punem în vedere tuturer direcțiunilor școlilor noastre ca să ne înainteze cel mult până la 25 Iulie a. c. datele de recensământ cuprinse în *Tabloul rezumativ și situația generală pe anul școlar 1932—1933*. Imprimatele necesare, dupăcum am arătat în *ordinul nostru No. 1685—1933*, care se publică în acest număr al revistei, se găsesc la *Librăria Remus Cioflec — Cluj*.

No. 1640—1933.

Avem onoare a Vă face cunoscut că, (prin adresa No. 742—1933) Camera de agricultură din Cluj ne comunică, că va organiza al doilea curs agricol pentru învățătorii din acest județ. *Învățătorii, cari au participat în anul trecut, vor fi înșiși-înțși de către Cameră.*

Cursul începe în ziua de 3 Aug ora 10 a. m. cu *cuvenita solemnitate de doschidere.*

Revizor, M. Sasu.

COMITETUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI CLUJ

Către comitetele rurale de stat din județ

Nr. 274—1933.

Avem onoare a vă trimite spre conformare copia *Deciziei ministeriale Nr. 15289—1933*, relativă la repartizarea cotei de 14 la sută din veniturile comunelor rurale:

DECIZIUNE

„Noi, *Ministru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunii Cultelor și Artelor,*

„Având în vedere art. 186, punctul 4 din legea de organizare a Ministerului din Iulie 1930, privitor la repartizarea „proporțional tuturor comitetelor școlare din Comună, fie de Stat, fie particulare, a cotelor prevăzute în bugetele Comunelor la orice categorie“.

D e c i d e m :

„Art. I. — Cota de 14 la sută din veniturile comunelor rurale, precum și veniturile comunelor urbane, pe care comunele de ambele categorii sunt datoare, în baza art. 186 din Legea de organizare a acestui Minister să o verse ca prim fond pentru întreținerea școalelor primare din comună, se va distribui de comitetele comunale respective — rurale sau urbane — tuturor școalelor de Stat sau particulare *cu drept de publicitate* din acea Comună, în vederea întreținerii materiale a fiecăreia dintre școale.

„Potrivit dispozițiilor art. 214 și 217 din aceeași lege, ajutoarele date școalelor din aceste cote nu pot fi întrebuințate pentru lefuri sau orice altfel de îndemnizări atribuite persoanelor.

„Art. II. — Pentru o justă și proporțională repartizare, comitetul este obligat să ție seamă, în ordinea enumerării aceste criterii.

„Din cele 14% și 10% puse de către Comunele politice la dispoziția comitetului școlar primar, se va reține de către comitet.

- a) Cota convenită comitetului școlar județean;
- b) Echivalentul veniturilor fondurilor mobiliare și imobiliare destinate așume pentru întreținerea școalelor primare;
- c) Restul se va împărți între toate școalele primare ale Statului sau ale Confesiunilor și Societăților Culturale cu drept de publicitate din aceeași localitate în proporția numărului elevilor;
- d) Suma reținută conform aliniatului b) va rămâne la dispoziția Comitetului școlar pentru ajutorarea școlilor primare din localitate după nevoile ce le-ar mai avea.

„Art. III. — Toate comitetele școlare vor primi cotele convenite în acelaș timp.

„Art. IV. — La ședințele comitetelor comunale în care se fac repartizările de ajutoare, vor lua parte de drept toți directorii școalelor particulare care au dreptul la ajutor.

„Ei vor avea drept de vot și vor putea lua parte la cercetările de care e vorba la art. 2 alin. II.

„Art. V. — Sumele date ca ajutor, fiind potrivit dispozițiilor art. 186 alin. 23 din legea de organizare a Ministerului bani publici gestiunea lor se va face cu respectul și răspunderile prevăzute în legea contabilității privitoare la mânăirea banilor statului, urmând să fie justificate cu acte și cu eventual control al lucrărilor ce s'ar face cu ajutorul lor.

„Art. VI. — Domnul Administrator al Casei Școalelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor acestor Decizii. — Ministru (ss) Gusti“.

Nr. 358—1933.

În conformitate cu ultimele dispoziții ale Legii timbruului fiscal, facturile și chitanțele de orice natură trebuiesc timbrate în modul următor: Lei 2% (mie) pentru taxa de factură și Lei 1.4% (sută) pentru taxa de înregistrare.

Exemplu: La o factură de 5430 se va calcula astfel: $1.5430 \times 0.002 = 10,860$ Lei, adică timbru fiscal de factură 11 Lei plus 1 timbru de aviație 2 Lei. La $5430 \times 0.014 = 86,020$ Lei, adică timbrul fiscal de înregistrare este de Lei 77.

Facturile se rotunjesc în plus. Totalul timbrelor fiscale la factura de Lei 5430 va fi de 77 plus 13 = 90 Lei.

Copiile nu se timbrează. Dăm aceste lămuriri pentru a se avea în vedere la timbrarea Contului de gestiuni.

No. 362—1933.

În conformitate cu dispozițiile cuprinse în Art. 76 din Regulamentul pen'ru organizarea comitetelor școlare, avem onoare a Vă aviza, că adunarea școlară județeană se va ține în Palatul Prefecturii Județului Cluj, în ziua de 10 Iulie orele 10 a. m. cu următoarea

Ordin de zi:

1. Darea de seamă a secretarului despre activitatea și gestiunea Comitetului școlar județean în cursul anului expirat și despre mersul comitetelor școlare rurale.

2. Fixarea contribuțiilor la cari vor fi impuse comitetele școlare rurale în anul financiar în curs, pentru formarea veniturilor comitetului școlar județean.

3. Aprobarea ajutoarelor pentru comitetele rurale care n'au mijloace suficiente.

4. Votarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 1933.

5. Alegerea alor 2 membri în comitetul școlar județean.

6. Orice alte chestiuni, care privesc îndrumarea și bunul mers al comitetelor rurale, al învățământului primar și al răspândirii culturii în popor.

7. Eventuale propuneri.

Cu onoare sunteți rugați a trimite delegatul D-voastre pe care îl veți prevedea cu autorizație în regulă. Aceasta adunare generală fiind în a doua convocare, se va ține cu oricare ar fi numărul membrilor prezenți.

Cluj, 26 Iunie 1933.

E. Hațieganu
preș. cons. jud. Cluj.

No. 366—1933.

Punem în vedere tuturor comitetelor noastre școlare rurale să ne înainteze în termen de 15 zile conturile de gestiune de pe anii trecuți și bugetele de pe anul 1933, cari eventual nu ni s'au trimis nici până acuma. Asemenea comitetele, cari au primit diverse sume dela noi, sunt invitate a ne trimite actele justificative pentru întrebuițarea acelor sume. Dacă nu ni se va satisface acestui ordin, suntem constrânși a interveni către cei în drept ca să oprească salarele de pe proxima lună tuturor d lor învățători — secretari ai acelor comitete neglijente.

Președinte, *N. Vastu.*

Revizor-Secretar, *M. Sasu.*

ȘTIRI DIN JUDEȚ

* *Numărul proximal al revistei noastre va apare numai la 1 Septembrie a. c.*

* Salarele de pe lunie, credem că, le vom putea distribui între 5—10 Iulie a. c.

* Adunarea generală a Comitetului școlar județean, fixată pe 26 Iunie a. c. în lipsa de delegați suficienți, nu s'a putut ține, ci a fost amănată pe 10 Iulie a. c. când se va putea ține cu oricare număr de delegați. Noua convocare a acestei adunări, semnată de d. E. Hațleganu ministrul Ardealului și președintele consiliului județului nostru, se publică în acest număr al revistei noastre. Rugăm comitetele școlare să trimită delegați.

* On. Minister al Instrucțiunii a aprobat să se aducă mulțumiri dlui Gh. Stelea, directorul școlii primare de stat No. 3 din Cluj și dlui Oct. Pop, directorul școlii primare de stat No. 7 Cluj. Celui dintâi pentru deosebita muncă pe care o desvoltă ca învățător și director al școlii, iar celui de al doilea pentru activitatea ce o desfășoară pe terenul muzical.

* În 15 Iunie a. c. a trecut la cele eterne văduva Elena Bogdan din Măguri—Bogdănești. Adormita, care a fost soție de inv. pens. și mama dlui inv. Ioan Bogdan de acolo, moare la frumoasa etate de 75. Odihnească în pace.

* Până în prezent ministerul n'a luat nici o hotărîre asupra viitorului examen de definitivat.

* Cursurile de vară ale Asociației se vor ține anul acesta în Sibiu, începând de la 6 Iulie—1 August. Vor face lecții profesorii: Rădulescu Motru, Petrovici, Mehedinți, Simionescu, Ștefănescu-Goangă, Ghidionescu, I. C. Petrescu, Lazăr, Ghibu, Gabrea și alții. D. ministru Gusti va onora cu prezența.

* Ni-se scrie că, în 11 Iunie a. c. avut loc înagurarea monumentului eroilor din comuna Cubleşul Român. Acest monument a fost ridicat din inițiativa dnei Silvia Pr. Clonca, fostă învățătoare și a dlui Nic. Zaharie Petrescu, învățătorul suszisei comune, din fondul creat din venite încurse de la diversele serbări date cu elevii și tinerii satului, sub conducerea dlui înv. Petrescu. Cu prilejul înagurării monumentului au avut loc frumoase și înălțătoare festivități religioase și culturale.

BCU Cluj / C. POȘTA REDACȚIEI library Cluj

Dlor I. C. în C., V. C. în A. S. O. în S., E. M. în R, N. M. în B, Gh. R. în F., regretăm dar, articolele trimise nu le vom putea publica până la toamnă, neapărând revista peste vară. Tuturor, multe salutări.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI

Comitetele școlare, rămase în restanță cu abonamentul, sunt stăruitor rugate să ne trimită sumele ce ne datoresc.

Am primit cu mulțumită în abonamentul revistei pe anul curent următoarele sume: A. Sorohan, E. Fătu, P. Chișu, V. Feldrihan câte 150 Lei, G. Beszterczey, E. Dunca, M. Prodan și A. Grecu câte 75.